

Třídění a recyklace odpadu v Česku – jak na to?

V Česku třídí svůj odpad 73 % obyvatel. Aktuálně na území České republiky dlouhodobě pobývá nebo našlo svůj domov několik set tisíc cizinců.

Třídění odpadu se v jednotlivých zemích liší, proto přinášíme základní informace o tom, jak správně třídít odpady v České republice.

Kam a jak třídít papír, plasty, sklo, kovy a další druhy odpadu, prozradí Samosebou.cz v článku!

Třídění odpadu v Česku – kam patří který odpad?

V Česku je několik možností, jak třídít odpady z domácností. Obecně platí, že třídíme odpad podle druhů materiálu.

Běžně jsou pro třídění odpadu k dispozici veřejně dostupné barevné kontejnery v tzv. **třídících hnízdech**. V rámci nich jsou na vyhrazených místech barevné kontejnery, do kterých třídíme odpad z různých druhů materiálů.

Toto je nejběžnější způsob třídění odpadu v sídlištní a domovní zástavbě.

Další možností jsou tzv. **individuální sběry**, kdy domácnosti třídí své odpady do přidělených sběrných nádob nebo speciálních barevných pytlů.

Toto je častý způsob třídění odpadu u rodinných domů.

Další možností je odložení odpadu do:

- sběrných dvorů: ohledně této možnosti je nejlepší se s dotazem obrátit na místní svozovou společnost nebo na městský úřad;
- výkopen surovin: v těchto zařízeních je možné tříděné suroviny prodat za finanční odměnu dle aktuálního ceníku;
- míst zpětného odběru: jsou to místa určená k odložení určitého druhu odpadu (vysloužilé elektrospotřebiče v elektroprodejnách, pneumatiky v pneuservisech apod.);
- velkoobjemových kontejnerů: v předem určené dny a čas mohou být obcí organizovány sběry pro konkrétní odpad (známé jsou tzv. železné neděle, které jsou zaměřeny na třídění odpadu ze železa).

Rádcí správného třídění odpadu – samolepky na kontejnerech a materiálové značení na obalech

Důležitou zásadou správného třídění odpadu je řídit se informacemi uvedenými na samolepkách, kterými jsou kontejnery označeny.

Třídění odpadů se vlivem různých faktorů může v jednotlivých obcích lišit, proto je vždy důležitým informačním zdrojem právě samolepka na kontejneru, do kterého se chystáme odpad vytřídít.

Podobně užitečné informace ohledně správného třídění použitých obalů najdeme na obalech produktů jako tzv. **materiálové značky**. Ty nám prozradí, z jakého materiálu jsou obaly vyrobeny a kam je máme správně vytřídít.

Kam a jak v Česku třídít papír, plasty, sklo, kovy a nápojové kartony?

Tříděné odpady třídíme podle jednotlivých materiálů. Kam patří?

Třídění odpadu z papíru

Papírový odpad třídíme do modrých sběrných nádob, respektive do nádob opatřených modrou samolepkou s nápisem PAPÍR.

Jaký odpad z papíru třídíme?

- Noviny, časopisy, sešity, reklamní letáky, obálky, kancelářské papíry (sponky nevadí);
- obálky, a to i ty, které mají fóliová okénka, obálky s bublinkovou fólií po odstranění fólie; pokud nejde oddělit, patří taková obálka do směsného odpadu;
- krabice, lepenka a produkty z lepenky, papírové tubusy, papírové desky, balicí papír (bez povrchové úpravy);
- knihy – vnitřní část či s měkkými deskami (tvrdé desky je třeba předtím odstranit);
- krabičky či plata od vajec, ruličky od kuchyňských utěrek a toaletních papírů.

Jaký odpad z papíru netřídíme?

- Použité papírové kapesníčky, ubrousky a jiné hygienické potřeby (například dětské pleny);
- papírové kelímky s voskovanou povrchovou úpravou či s plastovou vrstvou.

Obecně pak netřídíme odpad mokrý, mastný, znečištěný od barev, chemikálií a nebezpečných látek. Proto do tříděného papíru nepatří ani účtenky od nákupu. Netřídíme ani papír s povrchovými úpravami, jako je voskování, plastové nástřiky atd.

Třídění odpadu z plastu

Plastový odpad obvykle třídíme do žlutých sběrných nádob, respektive do nádob označených žlutou samolepkou s nápisem PLASTY.

Jaký odpad z plastů třídíme?

- Plastové obaly od nápojů: PET láhve, láhve od mlék, sirupů a džusů, láhve od piva či vína apod.;
- kelímky od jogurtů, smetany a jiných mléčných výrobků, vaničky, nápojové kelímky apod.;
- obaly od hygienických potřeb a drogistického zboží;
- plastové pytle, sáčky, igelitové tašky, potravinové fólie, bublinkové fólie apod.;
- polystyrenové výplně (slouží k ochraně produktů např. v krabicích – díly, sypké výplně); větší množství je lepší odevzdat do sběrného dvora.

Jaký odpad z plastů netřídíme?

- Obaly od žíravín, barev a jiných nebezpečných látek;
- podlahové krytiny (linoleum a PVC) či novodurové trubky;
- celofán;
- stavební polystyren.

Třídění odpadu ze skla

Skleněný odpad obvykle třídíme do zelených a bílých sběrných nádob. Barevné sklo patří vždy do zeleného kontejneru, číré sklo do bílého kontejneru. Pokud jsou v obci instalovány (rozmístěny) pouze zelené kontejnery, třídíme do nich společně barevné i číré sklo. Nádoby jsou vždy označeny bílou nebo zelenou samolepkou s nápisem SKLO.

Jaký odpad ze skla třídíme?

- Skleněné láhve: obaly od nápojů, jako jsou sirupy, pivo, minerální vody apod.;
- zavařovací sklenice: obaly od marmelád, nakládané zeleniny, kompotů, medů, hořčic, kečupů atd.;
- mísy a misky, skleničky, skleněné výplně apod.

Vratné skleněné obaly je nejlepší vrátit v rámci zpětného odběru, díky tomu za ně dostaneme zpět finanční zálohu.

TIP

Na zelených kontejnerech bývá postranní podlouhlý otvor, do něj můžeme vytřídit tabulové sklo.

Jaký odpad ze skla netřídíme?

- Zrcadla a autoskla;
- varné sklo: zapékací mísy, skleněné varné konvice;
- keramika a porcelán;
- zářivky, žárovky, rtuťové teploměry, zkumavky;
- drátěné sklo (drátosklo), sklokeramické desky, skelná vata a pěnové sklo.

Třídění nápojových kartonů

Jde o specifické obaly na nápoje. Ve většině obcí a měst se můžeme setkat s tzv. **vícekomoditním sběrem odpadu**, kdy je můžeme třídít společně s jiným druhem odpadu – nejčastěji s plastem nebo s papírem.

Proto se vždy řídíme informacemi uvedenými na oranžových samolepkách na sběrných nádobách s nápisem NÁPOJOVÉ KARTONY. V některých velkých městech se třídí nápojové kartony samostatně do oranžových kontejnerů.

Věděli jste, že...?

Nápojové kartony označujeme pojmem „kompozitní obaly“ nebo „kombinované obaly“. Je to díky jejich složení, kdy vždy tvoří více než 70% podíl kvalitní papír, cca 20 % polyethylen, u obalů pro dlouhodobé uchovávání obsahu se navíc používá hliník.

Jaké nápojové kartony třídíme?

- Obaly od džusů, vína či mléčných výrobků;
- obaly od mražených nebo dehydrovaných potravin.

Třídění odpadů z kovů

Kovový odpad třídíme do šedých sběrných nádob. I u kovů se můžeme setkat s tzv. vícekomoditním sběrem odpadu, a proto jsou vždy směrodatné informace uvedené na samolepkách na sběrných nádobách, na kterých je uvedeno KOVY.

Jaký odpad z kovů třídíme?

- Nápojové plechovky (hliníkové obaly od piva, vína, energetických nápojů, chlazených káv apod.), ešusy a jiné hliníkové nádoby;
- potravinové konzervy a plechovky (ze železa);
- prázdné obaly od aerosolů (spreje, obaly od šlehaček apod.);
- kancelářské sponky, kovové tuby a krabičky a jiný drobný kovový odpad.

Jaký odpad z kovů netřídíme?

- kombinované obaly, pokovený papír a plast (výjimkou jsou nápojové kartony, viz výše);
- plechovky od barev a laků a obaly od nebezpečných látek;
- spreje a tlakové nádoby se zbytky obsahu;
- těžké nebo toxické kovy, jako jsou olovo a rtuť;
- elektroodpad a baterie.

Jak je to v Česku s tříděním bioodpadu, elektroodpadu, textilu a nebezpečného odpadu?

Existuje celá řada dalších druhů odpadů, které bychom měli třídít. Jak na to?

Biologicky rozložitelný odpad

Tvoří ve směsném odpadu českých domácností dlouhodobě cca 25 % objemu popelnic. To je velká škoda, protože takový odpad můžeme použít buď k výrobě energie třeba v bioplynových stanicích, nebo k výrobě kvalitního kompostu.

Bioodpad můžeme třídít do hnědých sběrných nádob, případně do zahradního kompostu, vermikompostéru, ale také třeba do komunitního kompostéru.

Ohledně možností třídění bioodpadu je nejlepší se informovat na příslušném místním úřadu.

Oleje a jedlé tuky

V Česku je možné třídít oleje a jedlé tuky, a to buď do speciálních sběrných nádob v rámci sběrné sítě obcí, nebo je můžeme odnést a vytřídít ve sběrných dvorech.

TIP: Nejlepší je shromažďovat vychladlý olej do PET láhve a vytřídít ji, jakmile je plná. Malé množství olejů či tuků můžeme vytřít kuchyňskou utěrkou a vyhodit do směsného odpadu.

Oleje a jedlé tuky se nevylévají do výlevky ani do toalety.

Elektroodpad

Vysloužilá elektrozařízení můžeme třídít do speciálních kontejnerů určených pro jejich sběr. Obvykle se jedná o kontejnery červené barvy.

Elektroodpad můžeme odevzdat také na místech zpětného odběru (stejně tak je tomu s bateriemi). Těmi jsou například obchody s elektrotechnikou, tento odpad navíc také můžeme odevzdat ve sběrných dvorech.

Odpad z textilu

Třídění textilu je možné do speciálních kontejnerů, vytrídít do nich můžeme oblečení, ložní prádlo, obuv, kabelky a tašky. Naopak do nich nepatří molitan, kožichy, peřiny nebo třeba znečištěné textilie.

Nebezpečný odpad

Nakládání s nebezpečným odpadem podléhá právním předpisům. Obecně je možné odložit nebezpečný odpad za určitých podmínek do sběrných dvorů nebo do specializovaných zařízení. Nejvhodnější je se s dotazy, jak nakládat s konkrétním druhem nebezpečného odpadu, obrátit na sběrný dvůr nebo se informovat na příslušném obecním úřadě.

Tipy, jak správně třídít odpad – na co nezapomínat?

1. Vždy sledujte a dodržujte informace uvedené na samolepkách, které jsou umístěny na sběrných nádobách. Zohledňují totiž místní specifika třídění odpadu.
2. Pokud si nejste jisti, jak třídít odpad v konkrétní obci, můžete se s dotazy obrátit na místní úřad, nebo svozovou společnost.
3. Použité obaly, které třídíte, nesmí obsahovat zbytky, nebo dokonce celý obsah.

Dobré vědět...

Drobné znečištění při třídění odpadu nevadí – obaly není nutné vymývat, obsah stačí důkladně spotřebovat nebo vytřít třeba použitou papírovou kuchyňskou utěrkou. Při třídění není nutné odstraňovat víčka ani etikety.

4. Před tříděním je nutné vždy zmenšit objem odpadu (například jeho sešlápnutím, zmačkáním, rozložením). Do sběrných nádob se tak vejde více odpadu a to může ovlivnit například frekvenci svozu odpadu – můžeme tak uspořit náklady obcí na likvidaci odpadu, ale také snížit zátěž životního prostředí.

Obyvatelé v Česku ušetří každoročně díky třídění odpadu **30 km²** přírody.

Celkové množství využitého odpadu z obalů za posledních 25 let je **13 104 505** tun.

Děkujeme, že třídíte odpad a umožňujete tak jeho efektivní využití. Šetříte tak přírodu a životní prostředí. Má to smysl, tříd'te odpad vždy a všude.